

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2017-2020
(skrajne daty)

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Historia literatury niemieckiej
Kod przedmiotu/ modułu*	MPLK1
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Wydział Filologiczny
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filologii Germańskiej
Kierunek studiów	Filologia; specjalność filologia germańska
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr studiów	rok II, semestr 3 i 4; rok III, semestr 5
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy, obowiązkowy
Język wykładowy	Język niemiecki
Koordynator	dr Grzegorz Jaśkiewicz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Zbigniew Świątłowski, dr Aneta Jurzysta, dr Estera Głuszko-Boczoń, dr Grzegorz Jaśkiewicz

* - zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
3, 4, 5	90	30							8

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną po semestrze 3, 4 i 5 (wykład), zaliczenie z oceną po semestrze 4 i 5 (ćwiczenia), egzamin po semestrze 5.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ukończony I rok studiów I stopnia, znajomość języka niemieckiego na poziomie B2, podstawowa wiedza na temat literaturoznawstwa.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Przekazanie podstawowej wiedzy o literaturze niemieckojęzycznej
C2	Wykształcenie podstawowych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji niemieckojęzycznego tekstu literackiego i wpisania go w kontekst społeczny, historyczny i kulturowy.
C3	Kształtowanie umiejętności tworzenia tekstu pisanego i mówionego na tematy literackie oraz wyciągania wniosków z posiadanych danych
C4	Kształtowanie kompetencji społecznych odpowiednich dla poziomu studiów.
C5	Wykształcenie świadomości znaczenia literatury niemieckojęzycznej w kulturze europejskiej i światowej.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student nazywa i charakteryzuje epoki literackie, twórców i ich dzieła w obszarze literatury niemieckojęzycznej.	K_W02 K_W04 K_W05
EK_02	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa w obrębie właściwej specjalności	K_W08 K_W13
EK_03	Analizuje teksty literackie i ich konteksty. Potrafi wyciągać wnioski z analizy.	K_U05 K_U06
EK_04	Potrafi krytycznie czytać teksty źródłowe: utwory literackie oraz akademickie teksty literaturoznawcze	K_U11 K_U12
EK_05	Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności i rozumie perspektywy dalszego rozwoju	K_K01 K_K02

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

Oświecenie. Charakterystyka głównych idei i tendencji epoki. Etos Oświecenia. Nowa Estetyka. Twórczość Gottholda Ephraima Lessinga jako szczytowe dokonanie niemieckiego Oświecenia. Po-glądy estetyczne. Dramaty. Krytyka feudalizmu w „Emilii Galotti”. Idea tolerancji religijnej w „Na-tanie Mędrca”.

Okres Burzy i Naporu. Filozoficzne przesłanki, program estetyczny. Opozycja „natury” i „cywiliza-cji”, „irracjonalizmu” i „racjonalizmu” oraz jej społeczne implikacje. „Prometejska” faza w twórczo-ści J. W. Goethego (wczesna liryka, „Cierpienia młodego Wertera”). Młodzieńcze dramaty Friedri-cha Schillera („Zbójcy”, „Intryga i miłość”, „Don Carlos”).

Niemiecka klasyka. „Klasyczna” idea humanizmu. „Klasyczny” program estetycznej edukacji czło-wieka”. Najważniejsze dokumenty literackie („Ifigenia w Taurydze”, „Faust” oraz „Lata nauki i wę-drówki Wilhelma Meistra” Goethego; „Wallenstein”, „Maria Stuart”, „Wilhelm Tell” Schillera). Pisa-rze wobec Rewolucji Francuskiej.

Przełom romantyczny. Opozycja klasyki i romantyzmu. Człowiek romantyczny. Romantyczna este-tyka. Romantyczna miłość. Pierwsza generacja romantyków. Osobowość i twórczość Novalisa. „Fantastyczny realizm” E.T.A. Hoffmanna. Joseph von Eichendorff. Liryka. „Aus dem Leben eines Taugenichts”. Osobowość i twórczość Heinricha von Kleista. Friedrich Hölderlin. Liryka. „Hyperion”. Romantyczna filologia. Działalność braci Grimm.

Treści merytoryczne (semestr 4)

„Młode Niemcy”. Programatyka społeczna i polityczna. „Młodoniemiecka” estetyka zaangażowania. Twórczość Heinricha Heinego (wczesna liryka, obrazki z podróży, pisma eseistyczne, liryka ostat-nich lat). Realizm Georga Büchnera („Śmierć Dantona”, „Woyzeck”, „Lenz”). Estetyka niemieckie-go realizmu mieszczańskiego. Główni przedstawiciele. „Łagodne prawo” Adalberta Stiftera. Noweli-styka Theodora Storma. Powieści Theodora Fontane.

Przełom naturalistyczny. Naturalistyczna estetyka. Naturalistyczne dramaty G. Hauptmanna („Przed wschodem słońca”, „Tkacze”, „Rose Bernd”). Oblicza modernizmu (dekadentyzm, symbolizm, este-tyzm, impresjonizm). Friedrich Nietzsche- eksponent ducha czasu. Diagnoza i przewyższenie nihi-lizmu. Wpływ Nietzschego na literaturę niemiecką.

Dramatyczna i prozatorska twórczość Arthura Schnitzlera. Liryka i poetyckie sztuki Hugo von Hofmannsthal. Obyczajowe prowokacje Franka Wedekinda. Twórczość Tomasza Manna w okresie do 1914 „Buddenbrookowie”, „Tonio Kröger”, „Śmierć w Wenecji”.

Treści merytoryczne (semestr 5)

Franz Kafka („Wyrok”, „Przemiana”, „Proces”, „Zamek”, „W kolonii karnej”). Schyłek ekspresjo-nizmu i początek „Nowej Rzeczowości”. Mentalność i estetyka „Nowej Rzeczowości”. Jej główni reprezentanci. Ekspresjonistyczna generacja w obliczu wojny i rewolucji (Ernst Toller, Johannes R. Becher, Walter Hasenclever, Ludwig Rubiner). Hans Fallada („Bauern, Bonzen, Bomben”, „Co da-lej, mały człowieku”, „Wer einmal aus dem Blechnapf frißt”). Erich Maria Remarque („Na zacho-dzie bez zmian”, „Droga powrotna”).

Wczesny Brecht. Liryka tomu „Kalendarz domowy”. Dramaty „Baal”, „Werble w nocy”, „Człowiek jest człowiekiem”). Tomasz Mann. Pisma czasu wojny. Światopoglądowa i polityczna ewolucja po 1918. „Czarodziejska góra”. Ewolucja Hermanna Hessego od „franciszkanizmu” pierwszych powie-ści („Peter Camenzind”) do moralnych/egzystencjalnych transgresji „Demiana” i „Wilka stepowe-go”. Powieści Alfreda Döblina („Die drei Sprünge des Wang-Lun”, „Berge, Meere, Giganten”, „Wal-lenstein”, „Berlin Alexanderplatz”). Teatr epicki Berta Brechta. Teoria i praktyka („Opera za trzy grosze”, „Święta Joanna szlachtuzów”).

Literatura konserwatywna/nacjonalistyczna. Przypadek Ernsta Jüngera. Literatura niemieckojęzycz-na czasów faszyzmu i wojny. Literatura emigracyjna. Tematy i idee. Główni

przedstawiciele: Thomas Mann, Bert Brecht, Anna Seghers, Hermann Broch. „Godzina zero”, twórczość pokolenia frontowego (W. Borchert, H. Böll).

Literatura zachodniemiecka lat 50 i 60 XX wieku jako dokument niemieckiej historii i współczesności: Heinrich Böll: Proza wojenna, Böll jako autorytet moralny i społeczny; Günter Grass („Blaszany bębenek”, „Kot i mysz”, „Psie lata”). Powieści Maxa Frischa („Stiller”, „Homo Faber”). Twórczość dramatyczna („Andorra”).

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

Analiza i interpretacja bajek Christopha Fürchtegotta Gellerta (wybór).
Analiza i interpretacja tekstu Gottholda Ephraima Lessinga Emilia Galotti.
Analiza i interpretacja tekstu Gottholda Ephraima Lessinga Nathan der Weise (fragmenty).
Analiza i interpretacja tekstu Johanna Wolfganga von Goethe Die Leiden des jungen Werthers.
Analiza i interpretacja tekstu Johanna Wolfganga von Goethe Faust (fragmenty).
Analiza i interpretacja tekstu Friedricha Schillera Die Räuber (fragmenty).
Analiza i interpretacja tekstu Novalisa Hymnen an die Nacht.
Analiza i interpretacja tekstu Josepha von Eichendorffa Aus dem Leben eines Taugenichts.
Analiza i interpretacja tekstu Georga Büchnera Woyzeck.
Analiza i interpretacja tekstu Georga Büchnera Lenz.
Analiza i interpretacja tekstu Heinricha Heine Der Tannhäuser.
Analiza i interpretacja tekstu Heinricha Heine Deutschland. Ein Wintermärchen.
Analiza i interpretacja tekstu Theodora Storma Immensee.
Analiza i interpretacja tekstu Theodora Storma Der Schimmelreiter.
Analiza i interpretacja tekstu Adalberta Stiftera Der Kondor.
Analiza i interpretacja tekstu Gottfrieda Kellera Romeo und Julia auf dem Dorfe.
Analiza i interpretacja tekstu Theodora Fontane Effi Briest.
Analiza i interpretacja wiersza Hugo von Hofmannsthal Terzinen über Vergänglichkeit.
Praca zaliczeniowa.

Treści merytoryczne (semestr 5)

Analiza i interpretacja tekstu Arthura Schnitzlera Anatol.
Analiza i interpretacja tekstu Arthura Schnitzlera Leutnant Gustl.
Analiza i interpretacja tekstu Hugo von Hofmannsthal Der Tor und der Tod.
Analiza i interpretacja tekstu Thomasa Manna Tonio Kröger (fragment)
Analiza i interpretacja tekstu Thomasa Manna Tod in Venedig oraz zapoznanie i omówienie ekranizacji dzieła.
Analiza i interpretacja wybranych wierszy ekspresjonistycznych.
Analiza i interpretacja tekstu Franza Kafki Die Verwandlung.
Analiza i interpretacja tekstu Franza Kafki Der Prozess.
Analiza i interpretacja tekstu Hansa Fallady Kleiner Mann, was nun?
Analiza i interpretacja tekstu Maxa Frischa Homo faber.
Analiza i interpretacja tekstu Hermannesa Hessego Der Steppenwolf (fragmenty)
Analiza i interpretacja tekstu Güntera Grassa Die Blechtrommel (fragmenty)
Praca zaliczeniowa.

* Dobór tematów wykładów oraz treści innych zajęć uzależniony jest od prowadzących przedmiot w danym semestrze

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Wykład: Wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
Ek_01	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin	ćw., w.
Ek_02	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin	ćw., w.
Ek_03	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin	ćw., w.
Ek_04	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
Ek_05	egzamin	ćw., w.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie obowiązkowych wykładów na podstawie obecności na zajęciach, po semestrze 3, 4 i 5 zaliczenie ćwiczeń z oceną na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach, kolokwium, prac pisemnych i ustnych, egzamin pisemny i ustny po semestrze 5. Ocenę pozytywną na zaliczenie przedmiotu student uzyskuje po uzyskaniu min. 60% punktów. Wystawienie oceny pozytywnej nastąpić może jedynie po osiągnięciu wszystkich zakładanych efektów

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	120
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	100
SUMA GODZIN	225

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	8
---------------------------------------	---

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-----
zasady i formy odbywania praktyk	-----

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Balzer, Berndt / Mertens, Volker (red.) (1990): Deutsche Literatur in Schlaglichtern. Mannheim, Wien, Zürich: Bibliographisches Institut.</p> <p>Baumann, Barbara/ Oberle, Birgitta (1996): Deutsche Literatur in Epochen. München: Max Hueber Verlag</p> <p>Czarnecka, Mirosława (2011): Historia literatury niemieckiej. Zarys. Wrocław: Zakład Naro-dowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo.</p> <p>Frenzel, Elisabeth (1998): Stoffe der Weltliteratur. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag.</p> <p>Frenzel, Elisabeth (1999): Motive der Weltliteratur. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag.</p> <p>Frenzel, Elisabeth / Herbert, A. (1998): Daten deutscher Dichtung. Chronologischer Abriß der deutschen Literaturgeschichte. München: Deutscher Taschenbuch Verlag.</p> <p>Glaser, H.A.(red.) (1997): Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte. Bern, Stuttgart, Wien: Verlag Paul Haupt.</p> <p>Jaśkiewicz, Grzegorz / Nycz, Krzysztof (2009): Auswahl deutscher Texte zur Literatur mit Übungen – 18. Jahrhundert, Nowy Sącz, PWSZ: „Nova Sandec”.</p> <p>Jaśkiewicz, Grzegorz / Nycz, Krzysztof (2011): Literarische Texte mit Übungen – 19. Jahrhun-dert (Romantik), Nowy Sącz, Wydawnictwo Naukowe PWSZ.</p> <p>Jaśkiewicz, Grzegorz / Nycz, Krzysztof (2012): Literarische Texte mit Übungen – 19. Jahrhun-dert (Realismus), Nowy Sącz, Wydawnictwo Naukowe PWSZ.</p> <p>Jeßing, Benedikt (2008): Neuere deutsche Literaturgeschichte. Tübingen:</p>

Gunter Narr.

Martini, Fritz (1981): Deutsche Literatur im bürgerlichen Realismus 1848-1898. Stuttgart: J.B.Metzler.

Światłowski, Zbigniew (1990): Der Roman in der Bundesrepublik Deutschland. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Światłowski, Zbigniew (2001): Lese-und Lebenserfahrungen mit der deutschsprachigen Literatur 1890-1945. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Szyrocki, Marian (1986): Die deutschsprachige Literatur von ihren Anfängen bis zum Ausgang des 19. Jahrhunderts. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Žmegač, Victor (red.) (1992): Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. Frankfurt am Main: Athenaeum.

Najnowsze publikacje o charakterze naukowym oraz materiały z prasy bieżącej i zasobów internetowych, zgodne z treściami merytorycznymi przedmiotu.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej